

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11Ps/23/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114227251
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4114227251.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o T. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. - W., Y. XXX/X, zastúpenú JUDr. Máriou Jakubíkovou, advokátkou so sídlom Nitra, Fr. Mojtu 43, v konaní zastúpená mestom Nitra ako súdom ustanoveným procesným opatrovníkom o návrhu navrhovateľa J. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., ul. H. V. XXXX/XX, zastúpeného: AK TIMAR & partners, s.r.o. so sídlom Šaľa, Štúrova 42 na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony T. I., za účasti Okresného prokurátora v Nitre, takto,

rozhodol:

Súd obmedzuje T. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B.- W., Y. XXX/X na právne úkony tak, že menovaná nie je spôsobilá vykonávať finančné záležitosti a operácie, nakladať s majetkom, disponovať s finančnou čiastkou vyššou ako 50 eur mesačne, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, uzatvárať akékoľvek zmluvné vzťahy, konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, súdmi, finančnými inštitúciami, bankovými inštitúciami a inštitúciami poskytujúcimi služby.

Súd ustanovuje N. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B.- W., Y. XXX/X za opatrovníčku pre T. I., nar. XX.X.XXXX ktorá bude menovanú riadne zastupovať v rozsahu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony a je povinná najmenej 2x ročne k 30.6. a k 31.12. každého kalendárneho roka podávať správu o opatrovancovi a o nakladaní s majetkom opatrovanca.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Trovy dôkazov platí štát.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 16.9.2014 domáhal, aby súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony jeho matky T. I. a žiadal, aby bol ustanovený za opatrovníka v prípade obmedzenia spôsobilosti.
2. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní zotrval na svojom návrhu aby súd rozhodol v zmysle petitu predmetného návrhu. Navrhovateľ sa pridrжал vyjadrenia právneho zástupcu.
3. Právna zástupkyňa T. I. v konečnom návrhu uviedla, že vzhľadom na vykonané dokazovanie a vypracovaný znalecký posudok pani I. trpí duševnou poruchou zaostalosťou ľahkého stupňa. Navrhla, aby súd obmedzil pani T. I. spôsobilosti na právne úkony tak, že menovaná nie je spôsobilá vykonávať jednostranné ako aj dvojstranné právne úkony, ktorých predmetom je nakladanie s finančnou hotovosťou prevyšujúcou 50 eur mesačne a aby súd ustanovil T. I. za opatrovníka N. I. dcéru menovanej. Tak ako si to želá T. I. a jej procesný opatrovník Mesto Nitra v písomnom vyjadrení.

4. Prokurátorka OP Nitra v konečnom návrhu navrhla, aby súd obmedzil pani T. I. v spôsobilosti na právne úkony čo sa týka rozsahu tak v oblasti uzatvárania záväzkovoprávných vzťahov, ako aj rozhodovania o svojom zdr. stave, nakladania s fin. prostriedkami nad sumu 50 eur a za opatrovníka s poukazom na vykonané dokazovanie navrhla ustanoviť dcéru pani I. N. I..

5. Súd v konaní ustanovil znalca z odboru psychiatria MUDr. V. B., ktorá na základe uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 11Ps/23/2014-161 zo dňa 8.3.2017 vypracovala o duševnom stave T. I. znalecký posudok. Ustanovená znalkyňa na pojednávaní uviedla, že sa pridržiava záverov znaleckého posudku. U vyšetrovanej bola zistená duševná porucha- duševná zaostalosť ľahkého stupňa a tento stav je trvalý. V kontexte záverov posudku znalkyňa dospela k záveru, že nie je schopná takých právnych úkonov ako je uzatváranie zmlúv, ktoré by ju zaväzovali k plneniu materiálnych alebo finančných povinností, právnych úkonov týkajúcich sa akéhokoľvek s hnutelným alebo nehnuteľným majetkom, nakladanie s fin. prostriedkami presahujúcimi sumu 50 eur mes., či preberanie doporučených úradných listových zásielok a reagovať na tieto zásielky. Nie je schopná samostatne konať a vystupovať pred úradmi a inštitúciami a poisťovňami. Nie je schopná si samostatne vybavovať svoje osobné a úradné záležitosti a nie je plne schopná správne vnímať význam súdneho konania a rozhodnutia. Nie je plne schopná sa sama o seba postarať. V domácnosti zvláda drobné aktivity, zväčša pod dohľadom dcéry.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom znalca, výsluchom svedkyne N. I., oboznámením sa nasledujúcimi listinnými dôkazmi: návrh, rozhodnutie CPP, rodný list navrhovateľa, rozsudok OS Nitra 11Nc 803/73-8 , výpisy z KN, plnomocenstvo pre PZ navrhovateľa, plnomocenstvo pre PZ T. I., lustrácie k pobytu T. I., k identifikačným údajom k jej osobe, oznámenie OP o vstupe do konania, lustrácie z REGOB k osobe T. I., výzvy pre navrhovateľa, rodný list T. V., rodný list J. I., výpis z knihy úmrtí k osobe Q. I., správa Obce Mojmírovce, vyjadrenie T. I., zápisnica o pojednávaní OS Nitra v právnej veci 9C/189/2014, rozsudok OS Nitra č. k. 9C/189/2014-61 z 3.3.2015, upovedomenie o začatí exekúcie- povinný T. I., návrh na vypratanie nehnuteľnosti podaný T. I. a H. P. proti J. V. a O. V. cestou PZ JUDr. T. Y. do konania na OS Nitra 9C/189/2014, rodný list k osobe J. I. a T. V.- originály, lekársky nález k osobe pani I., návrh na ustanovenie procesného opatrovníka, súhlas navrhnutého procesného opatrovníka, odvolanie T. I. v súvislosti s ustanoveným procesným opatrovníkom, uznesenie KS v Nitre o zrušení odvolaním napadnutého uznesenia OS Nitra ohľadom ustanovenia kolízneho opatrovníka pani X., oznámenie lekárov k osobe pani I., správa Mesta Nitra zo šetrenia pomerov v rodine pani I., spisový materiál vyžiadaný od Okresného úradu Nitra katastrálneho odboru súvisiaci s nehnuteľným majetkom pani I., uznesenie OS Nitra o ustanovení nového procesného opatrovníka pre T. I.- Mesto Nitra, otázky procesných strán na súdom ustanovenú znalkyňu, uznesenie OS Nitra o ustanovení znalkyne, ZP MUDr. V. B. č. 4/2017 zo dňa 1.8.2017, vyúčtovanie znalečného + 14,92 eur, následné šetrenie pomerov u T. I. zo strany MsU Nitra odbor sociálnych služieb, výpis z Poštovej banky k osobe T. I., potvrdenie SP o výške starobného a vdovského dôchodku, výpis z LV s evidenciou majetku na pani I., správa Mesta Nitra z 3.5.2018, rozhodnutia OU Nitra katastrálny odbor súvisiace s vkladovými konaniami, ktorých účastníčkou bola aj T. I., rozhodnutie uvedeného úradu o povolení vkladu kúpnej zmluvy do katastra, plnomocenstvo pre splnomocneného zást. PZ navrhovateľa, ospravedlnenie Mesto Nitra- procesného opatrovníka s ponechaním vo veci na úvahu súdu, spis OS Nitra 11Nc/803/7 a zistil tento skutkový a právny stav veci:

7. T. I., nar. XX.X.XXXX o ktorej spôsobilosť na právne úkony v konaní ide má základné vzdelanie. Dokončila len 5. triedu. Nebola spôsobilá postúpiť do vyššie ročníka pre duševnú zaostalosť. Psychiricky už bola vyšetrená v roku 1974 s konštatovanou debilitou, infantilizmus bez nutnosti liečby. V máji 2014 konštatoval geronto psychiater ľahkú až stredne ťažkú duševnú zaostalosť. Aktuálne je menovaná vdova, na starobnom dôchodku a žije u svojej dcéry N. I. a jej partnera v trojizbovom byte v prenájme, kde má samostatnú izbu. Poberá starobný a vdovský dôchodok spolu vo výške 444,40 EUR. Je sledovaná v onkologickej ambulancii. Dokáže základné sebaobslužné úkony vykonávať sama. Má problémy s chôdzou, používa palicu. Sama chodíeva na krátke prechádzky v sprievode susedy alebo sestry. Dcéra u ktorej býva jej pomáha pri upratovaní, nákupoch, sprievode k lekárovi, vybavovaní úradných záležitostí. Tieto činnosti aj plne zabezpečuje ak je treba. Navrhovateľ syn T. I. tvrdil, že jeho matka trpí duševnou zaostalosťou, ktorá bola dôvodom, prečo bol odňatý od svojej matky a bol vychovávaný zo strany svojho strýka. Matka má dcéru, ktorá zabezpečuje starostlivosť o ňu, avšak túto využíva na to, aby mohla disponovať s majetkom matky navrhovateľa. Dozvedel sa, že matku zatvárali do pivnice bez jedla a vody, aby ju prinútili k predaju majetku a k izolácii od navrhovateľa ako syna. Poukázal na konanie ohľadom vypratania nehnuteľnosti vo vlastníctve matky a je sestry, keď aj v tom konaní

sestra matky uzatvárala akékoľvek vzťahy bez prítomnosti sestry T. I. týkajúce sa domu ich v podielovom spoluvlastníctve v T., ktorý nadobudli obe sestry z titulu dedenia. Navrhovateľ navrhol vypočítať aj sestru T. I. H. P. z dôvodu, že vyplynulo, že z majetkom T. I. disponovala je setra a ona vie objasniť kde išli a kde sa nachádzajú peňažné prostriedky z predaja majetku. T. I. zaujala odmietavý postoj k návrhu svojho syna na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Podľa nej išlo o účelový návrh, pretože ona spolu so sestrou podali návrh na vypratanie vyššie uvedenej nehnuteľnosti, kde býval syn - navrhovateľ so svojou manželkou. Chceli, aby sa vysťahovali, mali nedoplatky na energiách. Poprela, že by ju nútili uzatvárať zmluvy a predávať svoj majetok. T. I. vyjadrila odmietavý postoj k tomu, aby bol syn ustanovený za jej opatrovníka, nie sú spolu v kontakte, nemajú žiadny vzťah. Vo všetkom jej pomáha dcéra u ktorej býva, jej dôveruje. S nikým iným bývať nechce. Procesný opatrovník Mesto Nitra v písomnom vyjadrení potvrdil, že dcéra menovanej je jedinou blízkou osobou ktorej dôveruje a považuje za najvhodnejšie, aby opatrovníkom T. I. bola jej dcéra. Dcéra N. I. vo svojej svedeckej výpovedi potvrdila, že o matku sa riadne stará, vybavuje nákupy, úradné záležitosti, pomáha jej pri osobnej hygiene, chodí s ňou k lekárom, pripravuje lieky na užitie. Zabezpečuje stravovanie. Dohliada nad bezpečnosťou matky, aby doma neostávala sama v prípade zhoršeného zdravotného stavu. Dôchodok si T. I. prevezme sama a od pošťára a časť dôchodku si odloží a časť dá dcére, približne 260 EUR.

8. Znalecký posudok a jeho závery znalkyne umožnili súdu zistiť, že u T. I. ide o duševnú poruchu, duševná zaostalosť ľahkého stupňa, ktorá je potvrdená psychologickým vyšetrením, kde je IQ stanovené v hodnote 57, to je stredná forma ľahkej duševnej zaostalosti. Tento stav je trvalý, neexistuje kauzálna liečba, ktorá by daný stav zmiernila alebo zabránila prejavom navonok. Schopnosť samostatného fungovania je limitovaná nízkym intelektom menovanej. Celkovo sú postihnuté verbálne slovné ako i neverbálne schopnosti menovanej, taktiež sociálna inteligencia je nízka. Taktiež je neschopná dlhodobej samostatnej adaptácie a je potrebná dohľad nad jej konaním. Z dostupnej zdr. dokumentácie nie sú známe žiadne faktory vonkajšie ako infekčné choroby, vplyv liekov alebo chemických látok, hormonálne produkty, nedostatočná výživa matky p. I. počas tehotenstva. Z príčinného hľadiska možno predpokladať uplatnenie endogénnych faktorov, to znamená genetické alebo nejaké anatomické poškodenie. mentálne postihnutie je manifestné od narodenia. T. I. nie je schopná samostatne rozhodovať a plánovať, ako i samostatne riadiť domácnosť a starostlivosť o jej vlastnú osobu. Jej doterajšie fungovanie a adaptácie ako bola výchova detí a pracovné zaradenie, boli vždy pod dohľadom dospelšej osoby s lepším posudkom - matka, svokra, švagriná a napokon dcéra. V novom sociálnom prostredí sa nevie sama adaptovať, nedokáže sa samostatne postarať o svoje peniaze, nie je schopná samostatne usudzovať a posudzovať a nerozumie následkom úradných záležitostí. Pri riešení bežných situácií úradných, sociálnych, zdravotných, pracovných, potrebovala a potrebuje dohľad a rozhodnutie iných osôb. Menovaná nie je plne schopná starať sa o seba sama, nie je schopná riadiť domácnosť, sama rozhodovať, plánovať, kontrolovať účty, plánovať spotrebu financií napriek tomu, že drobné nákupy je schopná realizovať. V domácnosti zvláda len drobné aktivity. Zväčša pod dohľadom dcéry, a to bola pomoc pri varení, uprataní, zvláda ohriatie jedla v mikrovlnnej trúbe, príprava nápoje z rychlovarnej konvice, obliekanie a základnú hygienu, avšak jej dôslednejšie dodržiavanie už je realizované za pomoci dcéry. Ohľadom svojej osoby si nedokáže vybaviť záležitosti. Menovaná nedokáže plánovať a plne rozoznať dôsledky svojho konania, ani nerozumie prípadným dôsledkom pre jej osobu. Je výrazne závislá na názoroch a postojoch blízkych osôb, ktorých názory a postoje mechanicky preberá. Nekriticky prijíma inštrukcie z okolia a spolieha na informácie od blízkych osôb. Časovo je nepresne orientovaná, priestorovo sa dokáže pohybovať a orientovať v jej dobre známom prostredí. Dokáže síce realizovať drobné nákupy, avšak nie je schopná s peniazmi hospodáriť, plánovať spotrebu financií, kontrolovať účty ako i samostatne sa starať o svoje peniaze. Vzhľadom k celkovému mentálnemu postihnutiu s globálnym postihnutím verbálnych i neverbálnych schopností, ako i nízkej sociálnej inteligencii, nie je schopná samostatne chápať význam a obsah právnych úkonov. Potrebuje dohľad a rozhodnutie iných osôb a spolieha sa na informácie od blízkych osôb. Menovaná nedokáže pochopiť dôsledky úradných záležitostí. V prípade právneho úkonu ako je kúpna zmluva sa spolieha na svojich blízkych, ktorým dôveruje. Ona sama koná mechanicky, šablónovito, nemá prehľad o aktuálnych udalostiach, nerozumie plne následkom úradných záležitostí na jej život. Menovaná chápe základný rozdiel medzi darovaním a predajom, avšak nie v kontexte prípadných dôsledkov danej úradnej záležitosti. Nie je schopná plne pochopiť následky kúpno-predajnej či darovacej zmluvy. Dôveruje blízkym osobám vo svojom okolí, od ktorých dostáva pomoc. Najmä od svojej rodiny. Je podrobivá voči intelektovo zdatnejším osobám, ktorým sa pasívne podriaďuje. Prijíma autoritu iných, ako aj ich rozhodovanie, popiera však nátlak zo strany blízkych osôb. V prípade kúpnej zmluvy ohľadom nehnuteľnosti po rodičoch sa spoliehala bez nátlaku na svoju sestru a dcéru. Je citovo a kognitívne závislá od osoby svojej dcéry. Nemá žiadne

konfabulatórne či fabulatórne sklony. Ani patologickú fantáziu ku skresľovaniu informácií a taktiež nemá naučené žiadne odpovede či výpovede. Menovaná je submisívna, prijíma autoritu iných osôb, ich rozhodovanie, inštrukcie prijíma nekriticky, mechanicky. Nedokáže riadne čítať ani nie je schopná zväžiť prípadné následky úradných okolností, v ktorých sa nachádza. Celkový prejav je simplexný, chýbajú jej úsudkové schopnosti, schopnosť abstrakcie v myslení. Nie je schopná chápať kontext nových sociálnych situácií. Nie je schopná sa adaptovať v novom sociálnom prostredí. Funguje šablónovito v zabehnutých stereotypoch. Nie je schopná samostatne plánovať, rozhodovať, ani predpokladať dôsledky svojho konania.

9.Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

10.Podľa § 26 OZ, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

11.Podľa § 27 ods. 2 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

12.Podľa § 28 OZ, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

13.Podľa § 239 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

14.Podľa § 240 ods. 3 CMP, rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná. Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby jej súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

15.Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

16.Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

17.Podľa § 277 ods. 2 CMP, súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

18.Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19.Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony jeho matky bol podaný dôvodne. Znalecké dokazovanie preukázalo, že u T. I. existuje duševná porucha, duševná zaostalosť ľahkého stupňa, ktorá je potvrdená psychologickým vyšetrením, kde je IQ stanovené v hodnote 57, to je stredná forma ľahkej duševnej zaostalosti pre ktorú nie je schopná robiť niektoré právne úkony a teda existujú dôvody na obmedzenie v spôsobilosti na právne úkony. Súd z vykonaného dokazovania a záverov znaleckého posudku považoval za dôvodné a v záujme T. I. obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v rozsahu, že menovaná nie je spôsobilá vykonávať finančné záležitosti a operácie, nakladať s majetkom, disponovať s finančnou čiastkou vyššou ako 50 eur mesačne, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, uzatvárať akékoľvek zmluvné vzťahy, konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, súdmi, finančnými inštitúciami, bankovými inštitúciami a inštitúciami poskytujúcimi služby. Zamedzenie nakladaniu s majetkom, vstupovaním do zmluvných vzťahov poskytuje menovanej ochranu a je pre ňu nevyhnutné vzhľadom na charakter duševnej poruchy, ktorá bola u nej znaleckým dokazovaním preukázaná. Súd sa stotožnil so závermi znaleckého posudku a pre ochranu menovanej ustálil svoj názor, keď u menovanej obmedzil jej spôsobilosť v rozsahu že nie je spôsobilá vykonávať finančné záležitosti a operácie,

nakladať s majetkom, disponovať s finančnou čiastkou vyššou ako 50 eur mesačne, rozhodovať o jej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, uzatvárať akékoľvek zmluvné vzťahy, konať pred štátnymi orgánmi i orgánmi verejnej správy, súdmi, finančnými inštitúciami, bankovými inštitúciami a inštitúciami poskytujúcimi služby. Uvedený rozsah obmedzenia spôsobilosti u menovanej na právne úkony je garanciou a súčasne poskytuje jej ochranu v tom smere, že menovaná sa do budúcnosti nedostane do situácie, v ktorej by bola jej nedostatočná rozumová a vôľová vyspelosť zneužitá a spôsobila jej tak ujmu. Menovaná vie samostatne fungovať v obmedzenom rozsahu, je však potrebné jej usmerňovanie a stav dohľadu nad jej konaním i jej starostlivosťou. Je jednoduchého zmysľania, dôverčivá, neostražitá a náchylná podľahnúť ovplyňovaniu inými osobami, pričom takéto jej konanie môže následne vyvolať problémové situácie. Pre jej stav duševnej zaostalosti, ktorý je trvalý neexistuje kauzálna liečba a jej schopnosť samostatného fungovania je limitovaná jej nízkym intelektom. Jej sociálna inteligencia je na nízkej úrovni a preto je u nej nevyhnutný dohľad nad jej konaním. Pani I. nie je schopná samostatne rozhodovať a plánovať, ani nie je schopná riadiť domácnosť a starať sa kvalitne o jej vlastnú osobu. Je výrazne závislá na názoroch iných osôb a tiež postojoch blízkych osôb, ktorých názory a postoje mechanicky preberá, spolieha sa na informácie iných osôb, ktoré sú jej blízke. Vie sa dobre orientovať len v známom prostredí. Hospodárenia s peniazmi schopná nie je. Jej mentálne postihnutie s globálnym postihnutím verbálnych i neverbálnych schopností a tiež jej nízka sociálna inteligencia spôsobujú stav, že nie je schopná samostatne chápať význam a obsah právnych úkonov. Stav u nej zistený vyžaduje dohľad, a to aj pri pochopení dôsledkov úradných vecí. Ako poukazuje znalkyňa typické pre pani I. je to, že koná mechanicky, šablónovito, nemá prehľad o aktuálnom stave vecí a plne nerozumie následkom úradných záležitostí, s ktorými sa v živote môže stretnúť. Chápe základný rozdiel medzi darovaním a predajom, avšak nie v kontexte prípadných dôsledkov takejto úradnej záležitosti. Význam inštitútu kúpy a predaja ako aj darovania nie je schopná plne pochopiť. Vyznačuje sa dôverčivosťou vo vzťahu k jej blízkym osobám, ktoré jej poskytujú pomoc a typické pre ňu je i to, že takýmto osobám sa dokáže pasívne podriaďovať. Akýkoľvek nátlak zo strany blízkych osôb popiera. V konečnom dôsledku je citovo i kognitívne závislá od jej dcéry, ktorá sa o ňu v súčasnej dobe stará, býva s ňou, dôveruje jej. Následky úradných záležitostí posúdiť nedokáže a inštrukcie, ktoré v živote prijíma od druhých vníma nekriticky a mechanicky. Nedokáže riadne čítať a nie je schopná posúdiť a zväžiť následky úradných okolností, v ktorých sa môže nachádzať. Jej prejav je výrazne simplexný a úsudkové schopnosti v ňom z jej strany jednoznačne absentujú. Identifikuje sa prostredím, v ktorom žije, čo je momentálne u jej dcéry v byte, kde sa dokáže orientovať. Je pre ňu typické fungovanie v šablónovitom režime v naučených a zabehnutých stereotypoch. Rozhodovať, plánovať schopná nie je. Tieto skutočnosti zistené v konaní pred súdom aj stavom pribratia znalca do konania jednoznačne svedčia o tom, že návrh navrhovateľa ohľadom obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u menovanej - návrh syna navrhovateľky bol podaný dôvodne.

20. Súd v rozsahu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony ustanovil opatrovníka a to dcéru T. I., N. I., ktorá je najbližšou a najdôveryhodnejšou osobou pre T. I.. Poznala jej potreby, problémy a zdravotný stav. Súdom ustanovený opatrovník je oprávnený a povinný menovaného v rozsahu obmedzenia v spôsobilosti na právne úkony zastupovať a je súčasne povinný svoju funkciu vykonávať v najlepšom záujme opatrovanca. Ustanovený opatrovník z hľadiska jeho funkcie zodpovedná súdu za výkon funkcie, do ktorej bol súdom ustanovený. Súd pravidelne hodnotí výkon funkcie u osoby opatrovníka, ktorého ustanovil a ktorý túto funkciu prijal. V prípade, že tento poruší svoje povinnosti alebo zneužije svoje práva, môže byť zo strany súdu odvolaný. Súd vylúčil stav, aby do funkcie opatrovníka pre T. I. ustanovil jej syna - navrhovateľa, s ktorým nemá menovaná žiadny vzťah, nestretáva sa s ním, nie je na neho naviazaná, ani zvyknutá. Uvedený syn T. I. /navrhovateľ/ nepredstavuje pre menovanú blízku vzťahovú osobu, ktorú pani T. I. pre jej fungovanie v bežnom živote potrebuje a vzťahy, ktoré boli opísané stranami v priebehu konania preukázali stav, že osoba navrhovateľa by v pozícii opatrovníka pre pani T. I. nenaplnila jej potreby, zázemie a kvalitu života, ktoré menovaná v jej danom stave nevyhnutne potrebuje a jednoznačne by neprivedila pre ňu bezpečie a zázemie, ktoré vníma a cíti u dcéry N. I.. Práve dcéra menovanej N. I. v súčasnom stave vie najlepšie naplniť potreby zisteného duševného stavu u jej matky a zabezpečiť jej ďalšie sociálne fungovanie v prostredí, ktoré pozná, v ktorom dlhodobo žije s pocitom zázemia a bezpečia.

22. O trovách dôkazov rozhodol súd podľa § 251 ods. 1 CMP tak, že trovy dôkazov platí štát.

23. V zmysle § 52 CMP nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (Okresný súd Nitra). Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.